

Kujataamiu

Uk./Årg. 34 nr. 3

11. februar 2021

www.kujataamiu.gl · mail: kujataamiu@gmail.com

Nutaaq

Ass.:/Foto: Gert Hansen

greenland
travel

Angalanissat tulleq
Nunatta Angalatitsiviani
inniminneruk.

- Nammineq akiligassaappat attavissaq: erhverv@greenland-travel.gl
- Sulifeqarfittut inniminniinermi attavissaq: booking@greenland-travel.gl

Tlf.: 701107 · www.greenland-travel.gl

Bestil din rejse hos
Grønlands Rejsebureau.

- Erhvervsrejser: erhverv@greenland-travel.gl
- Personlige rejser: booking@greenland-travel.gl

Åbningstider
Mandag-fredag 7.00-17.00 • Lørdag 8.00-12.00

STARK
Det professionelle byggemarked

Permagreen Grønland A/S

- Tømrerarbejde
- Glarmester
- Låseservice
- Malerarbejde
- Transport
- VVS-arbejde

Tlf. 64 20 94 - Mobil 52 96 57

e-mail: qaqortoq@permagreen.gl

Mestervej B-1328 · 3920 Qaqortoq

KA Auto ApS - så kører det bare.....

Service og reparation af alle bilmærker

Billit suugaluartulluumnit
aserfallattaaillugillu fluarsaatarpavut.

Kilaalap Aqqutaa B, 1616 • Tlf. 64 24 08 • Mobil 53 24 18 • mail: benny@ka.gl • www.ka.gl

Brugseni app-i atorlugu iluanaarutissarpassuit

Divi Plussi-t katersukkatit takukkit pisinermullu
uppernarsaatitit malinnaavigalugit.

Kæmpe fordele med Brugseni app'en

Se din opsparede Divi Plussi og
hold styr på dine kvitteringer.

www.brugseni.gl/app

Professor: Aatsitassarsiorfik Narsamut nassaanngitsumik allannguissaq

Kuannersuarni aatsitassarsiornerup Narsami inooqati-
giinnut aningasaqarnikkullu pitsasumik ajortumillu
nassaanngitsumik allannguissasoq, professori suliniutit
angisut pillugit immikkut ilisimatusarsimasoq nalilii-
voq.

Narsaq Kuannersuarni aatsitassarsiorsortoqarneratigut nas-
saanngitsumik allanngortinnejqassaaq.

Nuummi Ilisimatusarfimmi Aalborg Universitetimilu civil-
ingeniøri aamma professori suliniutit angisut pillugit
immikkut ilisimasarsimasoq, Anne Merrild Hansen nalilii-
voq.

- Suliniutip taama ittp illoqarfiup qanoq ittuunera
allannguiffigissavaa – inuiaqtigilli qanoq ittuunerat
amma allannguiffigissallugu.

Anne Merrild Hansen nammieq Narsami peroriartorpoq,
taassumalu Issittumi illoqarfiit aatsitassarsiorfiusut ilisima-
tusarfisimavai aatsitassarsiornermullu atatillugu pingaarr-
tumik inuiaqtiginnut sumiiffimilu aningasaqarnermut
pitsaaquatasut ajoquaasallu misissuiffigismallugit aatsitas-
sarsiornerullu Narsami innuttaasut inooriaasiat qanolu ilu-

silersugaanerat qularnanngitsumik sunniivigissavaa.

**Kuannersuarni aatsitassarsiornermi sulisussat amerlas-
susaat**

Aatsitassarsiorfiup sanaartornera ukiunik pingasunik sivi-

Kujataani Asaasoq ApS Sydgrønlands Rengøring ApS

Postboks 527, 3920 Qaqortoq

Email: sydel3920@gmail.com • Mobil 49 31 32

**asaaqqissaarneq, Sullissilluarneq
- Nuannisarneq Ipiitsoq**

**Professionel Rengøring, God Service
- En Ren Fornøjelse**

kujataamiu
Naqiterisoq / Udgives af:
Q-offset

Box 378 • 3920 Qaqortoq
Tlf. 64 29 69 • Mob. 49 44 60
e-mail: kujataamiu@gmail.com

Akisussaalluni aaqqissusoq / Ansvarshavende redaktør:
Ib Benjaminsen
Ilioqqarneqarnera naqiterneqarneralu / Tryk og layout:
Q-offset v/Ib Benjaminsen

Tunniussiffissaq kingulleq:
Sidste frist for indlevering:

18. februar 2021

Normu tulleg saqqummeqqissaaq:
Næste nummer udkommer igen:

25. februar 2021

www.kujataamiu.gl

sussuseqassaaq, tassani 1.100-it missaanniittut sulisorineqarnissaat pisariaqartinneqassaaq. Taakkunangna 200-it missaanniittut kalaaliussapput sinnerilu avataanit tikisitaassalutik.

Aatsitassarsiornerataani 700-it sinnerlugit aatsitassarsiorfimi sulissapput. Ikinnerpaamik 300-it kalaaliussapput.

Paasissutissarsiffik: Greenland Mineralsip nalunaarusiai, VSB aamma VVM - tamarmik 2020-meersut Narsami maannakkut innuttaasut 1.300-it missaanniippput. Greenland Mineralsilluvatangiisut naliliinera 2020-mi decembarimeersoq naapertorlugu Kuannersuarni aatsitassarsiorfiup sanaartornerata nalaani 1.100-it missaanniittut sulisorineqassapput.

Avataanit suliartortut utaqqiisaarummi ineqarfiugallartuni Narsami Narsarsuarmilu najugaqassapput.

Aatsitassarsiorneq aallartikkuni – naatsorsuutisatullu ukiuni 37-ni aatsitassarsiortoqarnerani – inuit 700-it sinneqartut aatsitassarsiorfimi sulissapput, taakkunangna ikinnerpaamik 300-it kalaaliussallutik. Avataanit tikittut illoqarfeeqqami nutaami aatsitassarsiorfiup qanittuaniittumi najugaqassasut, Greenland Minerals paassisutissiivoq.

- Amerlanerpaat avataanit tikittuunissaat naatsorsuutigineqarpoq. Suliartorlutik tikittut nalinginnaasumik angutaassapput, Anne Merrild Hansen oqarpoq.

Tamanna Greenland Mineralsip inuiaqatigiinni piujuannartsineq pillugu nalilersuinermiaamma siulittorpaa. Naak

Narsami arnat sulilersinneqarnissaat ukkatarineqangaatsiarluartoq atorfait annermit angutinit atorfigneqassapput.

Iolloqarfinni aatsitassarsiorfiusuni allani angutpalunnerusumik piorsarsimassuseqalertoq, Anne Merrild Hansen oqarpoq.

- Illoqarfinni aatsitassarsiorfiusuni amerlasuuni arnanut kinguaassiutitigut innimiillornerusoqalertartoq nalunngilarput, aamma oqaluttuarisaanitsinnit inuuusuttut sanasut amerlasuut nunatsinnut G50-ip G-60-illu sanaani tikerneranit ilisimavarput, tassani kissaatigingnisamik naartulertoqarlunilu uersakkaniq meeraqalerpoq.

Aamma aangajaarniutinik atornerluineq, innimiillornej annertunerulerartut aamma nunaqavissut nunamilu allamiut akornanni nakuusernerlu illoqarfinni aatsitassarsiorfiusuni angisuuni takussaasarpot. Tamannali iliuuseqarfigneqarsinnaasoq, Anne Merrild Hansen erseqqissaavoq.

Tamannalumi Greenland Mineralsip aamma pinaveersaartippaa. Aatsitassarsiutileqatigiiffik naapertorlugu sulisut tamarmik 'pissuserissaarnissamut malittarisassanik' atsiugaqassapput. Taanna imigassamik aangajaarniutinillu inerteq-quteqarnermik, kulturikkut ilisimmaarinissamut ilinniagaqarnermut piumasaqaateqarnermik nunamilu allamiut suliartortut imerniartarfinteeqquaannginnerannik ilaatigut imaqarpoq.

Tassungali taarsiullugu timersornermi inuiaqatigiinnullu nunaqavissunut ataatsimoorneq 'inoogatigiinnermi iluaqu-

taasutut isigineqarluni' akuerisaavoq.

Aningaasaqarnikkut Narsami siuariartoqassasoq

Suliffiilli anignaasat assigaat. Narsamit aallarartut sumiffiilu amigaataasut ukiuni qulikkaani unammillissutigineqarpoq. Kuannersuarnilu aatsitassarsiorneq tassuuna iluaqata-angaatsiassaaq.

- Narsap inuerukkiartorneranik malinnaasut, tamaanilu aningesarsiornerulernissamik inuussutissarsiornerulerner-millu kissaateqartut, suliniut una qujarutissavaat, Anne Merrild Hansen oqarpoq.

Alaskami Canadamilu illoqarfinni aatsitassarsiorfiusuni innuttaasut aatsitassarsorfimmi suliffissuarmiluunniit suler-sutut nioqqutissanillu kiffartuussinermillu aatsitassarsiorfimmut sulisiunillu suliaqartut iluanaaruteqangaatsiarput.

Illuqarfiiit saperuttaanneruleput tamannalu inunni ineriar-nermut peqataasuni aningaasaqarnikkut malugineqarsinnaavoq. Narsami aamma taama pisoqassasoq, Anne Merrild Hansen naliliivoq.

- Narsaq saperuattaannerulissaaq, taanna oqarpoq, nangillunu:

- Illoqarfinni aatsitassarsiorfiusut ilaanni inuit akornanni eqimattakkartoqalerpoq: Ilat ineriarortoqarnissaanut paas-sinnillutik peqataallutik aningaasarsiaqarnerulersut ineriar-tornermullu peqataanissaminnut nukissaqartut.

Innutaasut ilaannut inuuneq ilungersornarnerulaarpoq, pin-

gaartumik inuuniarnikkut ajornartorsiuteqareersunut. Naak aatsitassarsiorfiup sulisiunut ilinniartitsisoqarlularlunilu piginnaangngorsaasoqarluartoq suliffit unammillissutigine-qakkajuttarput, taamaalillunilu inuuniarnikkut ilungersunartarluni.

- Eqimattt sanngereersut ineriarternermik iluaqutissarsi-vallaangngitsut tassaakkajupput atornerluineruleratarsinnaasut, tamanna pissutigalugu najugakkami inuiaqatigiinni najugaqartut akornanninaliliinginnerulertoqarneranik tamanna kinguneqarsinnaavoq, Anne Merrild Hansen oqarpoq.

Aarlerinaatilik: Aatsitassarsiorneq matuppat Narsaq matussasoq

Naak Narsap eqqaani aningaasaqarnerulernissaanut periar-fissagissaaraluartoq illoqarfinni annertuumik suliniuteqar-fiusuni sumiiffimmi aningaasaqarnerup annerpaartaa aatsi-tassarsiornermut atuumassuteqartarpoq.

Aatsitassarsiorneq matugaangat illoqarfik aamma matusar-poq – imaluunniit inueruttarpoq. Narsami aamma tamanna nalaanneqarsinnaasoq, Anne Merrild Hansen oqarpoq.

- Sumiiffimmi inuiaqatigiinni isertitat aalajangersimasut pin-gaartumik apeqquaagaangata suliniutip naammassinerani aarlerinarerulertarpoq. Narsaq siuariarluni aatsitassarsior-nerup uninnerani unissanersoq piviusumik ernumassutissaav-oq.

Taamaattoqartariaqanngilarli. Greenland Mineralsimmi pia-reersarnermi ilaani kommuuni Namminersorlutik Oqarts-sallu nunaqafissunut Kuannersuarni aatsitassarsiornerup qanoq iluaqutaasinnaanera aamma isumaqatigiissuteqarfigi-nikuuai.

Tassani sumiiffimmi inuiaqatigiinnut iluaqutaasumik nuna-qavissunut ilinniartitsinissat, pisisarnissat suliniutinullu tapersiinissat assersuutigineqarsinnaapput. Uanilu aatsitassarsiornerup ingerlanerani ukiuni 37-ni suliffissaqarnerunis-saa aamma aatsitassarsiorfiup matunerani qulakkeerneqar-sinnaavoq.

- Tassani pilersaarusiornikkut inuussutissat allat aamma aat-sitassarsiornerup illuatungaani attanneqarsinnaasut, aatsitas-sarsiornerup ingerlaneranut attuumassuteqanngitsumik ator-neqarsinnaasut qanoq taperserneqarsinnaersut misissor-neqarsinnaasut eqqarsarpunga, Anne Merrild Hansen nag-gasiivoq.

Pasfoto - 120 kr.

B-46 (Kujataamiu)
JYSK akiani

Nal. 11.00 - 17.00
Oqarasuaat 49 44 60

Qaqortoq-Entreprenør
forretning ApS
Kilaalap Aqq 1296
Postboks 420
DK-3920 Qaqortoq

Udfører alt arbejde inden for:

Jordarbejde

Borearbejde & Sprængningsarbejde

Vandledningsarbejde & Kloakarbejde

Terrænarbejde & Belægningsarbejde

VVS & Smedearbejde

Betonarbejde

Transport

Postboks 420, 3920 Qaqortoq
Tlf.: 64 20 44 - Mobil: 49 38 69

E-mail: qef@qef.gl
www.qef.gl

Piniartunut digitaliusumik aaqissuussineq

Great Greenland A/S-ip pisariillisaanermut atatillugu suliaqarnermini e-Boksillu Kalaallit Nunaanni innuttaasunut tamanut maanna atorneqartussatut innersuussutigineqalermat Great Greenlandip piniartuni amminillutunisisartuni digitalimik e-Boksikkut attavigisalerlugit aallartippai.

Piniartut assersuutigalugu puisip amianik Great Greenlandimut tunisiaangata, ammeriviup piniartut e-Boksikkut attaveqarfigsalissavai.

- Digitaliusumik aaqqiinakkut ikaarsaarneq tamanna Great Greenland A/S-imut sipaarutaasorujussuullunilu periarfisarpassuaqalersitsissaq, ammeriviup pisortaa Preben Møller tusagassiutinut nalunaarummi allappoq.

Aallaqqaammut pineqartut tassaassapput ukiumoortumik nalunaarusiat 700-ngajaat e-Boksikkut piniartunut nassiuuneqartussat. Taamaattumik e- Boks Great Greenland A/S-imut "allakkisartartutut" atussaaq, kisiannili aamma toqqorsivittut piniartumut atutissalluni.

Tamanut aaqqissuussaq pitsaasoq

- Ukioq qaangiutileraangat piniartut namminneerlutik aningaasarsiarisimasaminnik nalunaarsuileraangamik ukiumoortumik nalunaarummik pissarsisimanngitsunik imaluunniit tammasiunik saaffiginnittorpassuaqartarpooq. E-Boks atorlugu piniartup Great Greenland A/S- imiit allagarsiai naniuminarnerulissapput aammalu ukiumoortumik nalunaarusiaq kingusinnerusukkut atussagaluarraanni e-Boks toqqorsiviguminassalluni. Soorunami piniartut ilaasa e-Boks-ip atorniarnera ajornakusoortissagunikku paasisinnaakutsoorparput, taamaattumillu ajornartoortoqassagaluarpat eqaatsumik ikiuerusussususeqarluta aaqqiiniaqatajumaarpugut, amme-

riviup pisortaa nassuaavoq.

E- Bokskip aamma Great Greenland periarfississavaa piniartunut akinik unamminartunik nalunaaruteqartarnissaq, soorlu piffissami aalajangersimasumi amminik tuniniaaneq unitsinneqarpat imaluunniit puisit amiinik suliaqarnermi periutsinik nutaanik pitsaasunillu peqarpat e-Boksikkut ilisimatitisoqarsinnaassaaq.

Kalaallit Nunaat tamakkerlugu 2020-imi Great Greenland A/S-ip ammit 23.000-it sinnerlugit piniartunit tunivai aamimalu ukiup ingerlanerani piniartut 700-ngaajaat aningaasaritissimallugit. Ukioq 2021 januarip aallartisimalernerani Great Greenland A/S-ip piniartunut aalajaatsunut 1 million koruuninik bonusinik agguapput aammalu 2021-imi puisit amiinik tunisinermi akit qaffanneqaaqillutik.

**Sydgrønlands
designbureau**

info@allu.gl
www.allu.gl

Målrettede hjælpepakker for turisterhvervet

Covid-19-pandemien rammer fortsat turisterhvervet hårdt. Derfor har Naalakkersuisut iværksat tre målrettede erhvervspakker, som skal hjælpe erhvervet igen-nem den svære tid.

Pakkerne indeholder følgende: Akuthjælpepakke (støtte til dækning af faste omkostninger, tabt fortjeneste og mulighed for kriselån), Arbejdsmarkedspakke (lønkompensation i stedet for afskedigelse af medarbejdere) og Aktivitetspakke (tilskud til rabatter på overnatning og oplevelsesture).

De berørte brancher er dem, som har berøring til turisterhvervet. Det er lige fra rejsebureauer, turoperatører, hoteller, restauranter og til virksomheder inden for oplevelseshvervet.

”Turisterhvervet er hårdt ramt af de nedlukninger, der sker i forbindelse med den globale covid-19-pandemi. Derfor ønsker Naalakkersuisut at hjælpe turisterhvervet i den svære stund. Målet er at holde hånden under erhvervet, så det kan vækste igen, når pandemien er over”, forklarer Jens-Frederik Nielsen, Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffe, og oplyser, at man er i gang med at undersøge behovet for hjælp til servicevirksomheder i råstofbranchen.

Vittus Qujaukitsoq, Naalakkersuisoq for Finanser, supple-

rer:

”Denne helt ekstraordinære situation kræver ekstraordinære løsninger, hvilket hjælpepakkerne er et udtryk for. Det skal understreges, at Naalakkersuisut bestemt ikke opfatter hjælpepakkerne som en permanent løsning, men som absolut midlertidige, indtil det værste er ovre”.

Hjælpepakkerne dækker fra januar til juni måned 2021. Når Naalakkersuisut på et senere tidspunkt ophører den indførte 5-dags karantæne ved indrejse til Grønland, vil aktivitetspakkens rabatter til slutbrugerne (turister) ophøre 30 dage senere, dog senest den 30. juni 2021.

Naalakkersuisut forventer, at udgiften for ovennævnte hjælpepakker beløber sig til 45 millioner kroner, fordelt på 35 millioner kroner til akupakken, 3 millioner kroner til aktivitetspakken og de resterende 7 millioner kroner til at dække udgifterne for arbejdsmarkedspakken.

Beregningerne tager udgangspunkt i de udgifter, som forårets hjælpepakker medførte.

Skattestyrelsen står for administrationen af arbejdsmarkedspakken (lønkompensation). Yderligere information og vejledning kan hentes på sullissivik.gl.

OLIECOMPAGNIET ApS

Telefon 64 21 80 • Fax 64 26 72

Åbningstider

Mandag - Fredag

08.00 - 16.00

Lørdag

08.00 - 13.00

Søndag

LUKKET

Derefter betjening via automat

Udbringning sker i alle hverdage mellem 08.00 - 17.00

Bestilling til udbringning samme dag skal ske inden kl. 14.00

PALBY-mi niivertoq

Kollegiebyggeri i Nuuk og Qaqortoq er tilfaldet MT Højgaard International

Opgaven med at bygge to kollegier i Nuuk og Qaqortoq til en samlet pris på 260 millioner kroner er tilfaldet MT Højgaard International.

MT Højgaard International er særligt glade for at skulle bygge kollegiet i Qaqortoq, da man aldrig før har haft en entreprise i byen, og nu går man i gang med at opbygge en lokal organisation i byen, bliver det oplyst i en pressemeldelse.

Det er Departementet for Bolig og Infrastruktur, der står som bygherre og arkitekterne på projekterne er tnt nuuk og Inuplan A/S.

Fakta om boligerne

De to kollegiebyggerier består af ens punkthuse.

I Nuuk skal der opføres syv blokke med i alt ca. 9.000 m², som er fordelt på 82 kollegieboliger af varierende størrelse. Byggeriet begynder i februar 2021. MT Højgaard International afleverer efter planen de sidste to blokke i december 2023.

I Qaqortoq skal MT Højgaard International opføre to punkthuse med i alt ca. 2.300 m² fordelt på 26 kollegieboliger af varierende størrelse. Vi går i gang med byggeriet i februar 2021 og afleverer i august 2022.

Bygningerne kommer til at indeholde fire forskellige typer af kollegieboliger, som er tilpasset forskellige boligbehov.

Men de er grundlæggende bygget op af det samme byggesystem med præfabrikerede betonelementer og af de samme materialer. Derfor er bygningerne fleksible, og hvis behovene ændrer sig, kan de indrettes til andre kollegietyper eller laves om til almindelige boliger.

Kollegerne skal opføres med betonelementvægge, der er produceret på MT Højgaard Internationals nye fabrik i Nuuk, og dermed markeres et nyt kapital i entreprenørvirksomheden.

- Vi er allerede i gang med at opføre 24 lejligheder i Nuuk med betonelementvægge produceret på vores fabrik. Men kollegiebyggerierne bliver et stort spring frem i forhold til storproduktion af betonelementvægge, siger administrerende direktør Jóannes Niclasssen.

Mange fordele

Hen peger på, at der er mange fordele ved at producere betonelementerne på en fabrik, da produktionen kan oprettholdes i de kolde vintermåneder samtidig med at betonkvaliteten øges og ressourceforbruget mindskes.

- Ved at producere betonelementerne på vores egen fabrik kan vi få billigere byggeri eller bedre kvalitet for samme pris. Samtidig med at vi sparer både tid og ressourcer, så vi også får et mere miljøvenligt byggeri, der kan stå hurtigere færdigt, siger direktøren.

PASFOTO - 120 kr.
B-46 (Kujataamiu)
JYSK akiani

Nal. 11.00 - 17.00
Oqarasuaat 49 44 60

Avatangiisirut siunnersortit Kuannersuit pillugit: Sumiiffimmi misissuisoqarnerusariaqarpoq

Avatangiisirut tunngatillugit siunnersortit arlaanna-nulluunniit attuumassuteqanngitsut isumaqarput, aatsitassarsiorissaq aallartitsinnagu ASN-imik nalunaarusiimi ilimagineqartut uppernarsarneqassappata sumiiffimmi pissutsit misissorneqartariaqartut, aammali isumaqarput avatangiisirut annertuumik kingunerluuteq-anngitsumik suliassaq ingerlanneqarsinnaasoq.

Aarhus Universitetetim Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) aamma Pinngortitaleriflik Kuannersuarni aatsitassarsiorissamut atatillugu tusarniaanermut akissuteqarsimapput.

- Aatsitassarsiorissaq pillugu nalunaarusiat nalilersortuar-simavavut, tusarniaanermullu akissuteqarnitsigut avatangiisirut kinguneqaataasussat naatsumik saqqummiuniarsi-mallugit aamma immikkut misissorneqartariaqartut ukkata-rismallutigit, DCE-mi ilisimatusartut ilaat Christian Juncher Jørgensen oqarpoq.

Pingaarnertut oqaatiginiagaq tassaavoq, sumiiffinni pineq-artuni arlalinni misisueqqitoqartariaqartoq, Greenland Mineralsip eqqarsaetersornerinnarmik nalilersuisimaneq tunngavigalugu VVM pillugu nalunaarusiamini inernilius-simasaanut tunngatillugit.

Uppernarsaatit amigaataasut

Assersuutigineqarpoq tailingsinut inissivissaq hydrogeologiskiusumik misissuiffioqqaarsimasoq.

- VVM-imi ilimagineqarpoq, qaqqaq pitarneqarsinnannngitsosq, tassa imeq arlaatigut kuunnavianngitsoq. Taamaammat inerniliunneqarsimavoq mingutsitsineq siaruaannavianngitsoq. Taamatut ilimasuutqartoqarsinnaavoq, aalajangersima-sumilli isummertinnani uppernarsarneqarsinnaasariaqarpoq, erngup qaqqap taamatut ittpu quppaasigut kuuttannginnisa, Christian Juncher Jørgensen itisiliivoq.

Tusarniaanermut akissummi pingaartinneqartoq alla tassavoq, Naalakkersuisut avatangiisirut sunniutissatut aalajan-giunneqasimasut qaangerlugit ajoqusiisoqannginnissaq qulakkeerniarlugu suliamic peqqissaarussillutik nakkutigin-nillilltu misissuisarnissaat.

- Tassa sanaartornerup, ingerlatsinerup matusinerullu nalaani imaq nunalu aamma uumasut naasullu mingutsineqarsimannnginnersut misissorneqatassapput. Matumani qulakkeerniarlugu isumaqatigiisutaasimasut tamarmik malinneqarnissaat aamma avatangiisirut sunniutaasussat

nakkutiginiarlugit minnerpaaffianiitinniarlugillu isumaqati-giissutaasimasut mainneqarnissaat, taanna oqarpoq.

Suliassaq avatangiisirut kingunerluuteqanngitsumik ingerlanneqarsinnaasoq Christian Juncher Jørgensenip erseqqisaatigaa, tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisut suliamik nakkutiginninnissamut nakkutilliinissamullu isumalluuteq-arlutillu piginnaasaqartariaqartut.

BAT aamma BEP

BAT tassaavoq avatangiisirut tunngatillugu teknologiitut pitsaanerpaatut isigineqartoq. Taanna EU-mit aalajanger-sarneqarsimavoq. BAT oqaasiuvoq savitooq, teknologiip ineriaartornera naapertorlugu ineriaartortartoq.

Taanna tunngaviusumik piumasaqaatinut ilanngunneqakka-juttarpoq, tassa sulifeqaffiit BAT piffissami pineqartuumi atututtoq naapertorlugu ingerlatsinitik nutartertuartartussavaat.

Pissarsiffik: DCE

DCE/Pinngortitalerffik naliliippit, Kuannersuarni suliniut BAT-ip BEP-llu ingerlatsinerni tamani atorneqarnerisigut avatangiisirut annertuumik sunniuteqanngitsumik ingerlan-neqarsinnaassasoq, tassaVVM pillugu nalunaarusiam allaa-serineqarsimasunut sanilliullugu.

Inatsisitigut aalajangersagaavoq avatangiisinkit pitsaaner-paamik atuisoqartassasoq (BEP) aamma teknologii pissar-siarneqarsinnaasoq pitsaanerpaaq atorneqartassasoq (BAT) DCE Pinngortitalerfillu tusarniaanermut akissumminni allapput, ilaatigut pisariaqartinneqassasut:

Narsarmiut imeqarfisa tamarmiusut pinngoqqaatinik radiop qinngorneralinnik nalinginnaasumik akoqassusianik annertunerusumik misissuinissaq.

Piaaffissami Narsamilu nalinginnaasumik pujoralaat radiop qinngornerinik akoqassusianik annertunerusumik misissui-nissaq.

Narsami illut iluini silamilu nalinginnaasumik radoneqas-sutsimik nakkutiginninnissaq.

Piaaffissaasinnaasumi Narsamilu qinngornernik gammanik nalinginnaasumik peqassutsimik nakkutiginninnissaq.

Ilua kangerluata Ikersuullu imartaanni naasut uumasullu avatangiisiisa qanoq issusiat pillugu nassuaat pitsanngorsa-gaq suliarineqartariaqassasoq.

Takornariartitsinermut inuussutissarsiortunut sammititanik ikorsiissutit

Covid-19-p tunillaassunnera suli takornariartitsinermik inuussutissarsiortunut sakkortuumik eqqueqqavoq.

Taamaammat Naalakkersuisut inuussutissarsiortunut ikorsiissutit siunnerfiliikkat pingasut, inuussutissarsiortut piffissamik ajornakusoornartumik qaangiinissaannut ikorsiissutat aallartippaat.

Ikorsiissutit makkunannga imaqpurt: Ikuigasuaatit (aalajangersimasumik aningaasartuutinut matussutissanut ikorsiissutit, iluanaarutissatut annasat kiisalu ajornartorsiornermi taarsigassarsisinnaanermut periarfissaq), suliffeqarnermi ikorsiissutit (sulisunik soraarsitsinernut taarsiullugu aningaasarsianut taarsiissutit) kiisalu sulianik ingerlatsinermut ikorsiissutit (unnuinernut misigisassarsiorlunilu angalatinsnernut akikilliliissutinut tapiissutit).

Inuussutissarsiortut ilaatinneqartut tassaapput takornariartitsinermik inuussutissarsiornermut atassuteqartut. Taakku tasaaapput angalatitseqatigiaffiit, angallassisartut, unnuisarfuit, neriniartarfuit kiisalu suliffeqarfuit misigisassarsiornermik ingerlatsisut.

”Takornariartitsinermik inuussutissarsiortut nunarsuarmi covid-19-p tunillaassuneranut atatillugu matusinernit sakkortuumik eqqorneqarput. Taamaammat piffissami ajornakusoornartumi takornariartitsinermik inuussutissarsiortut ikiornissaat Naalakkersuisut kissaatigaat.

Inuussutissarsiortut nappaatip tunillaassunnerata qaangiunerani siuariartoqqilernissaannut ikiorneqarnissaat siunertavaoq”, Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq Jens-Frederik Nielsen nassuaavoq, ilangullugu aatsitassarsiornermik inuussutissarsiortunut sullisisunut ikorsiinissamik pisariaqartitsineq misissorlugu aallartineqartoq paasissutissiissutigaa.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq Vittus Qujaukitsoq, ima ilassusiivoq:

”Maanna pissutsit immikkorluinnaq inissisimanerat immikkorluinnaq ittunik aaqqissusiornissamik pisariaqartitsivoq, ikorsiissutillu pissutsit inissisimanerinut iliuusaapput.

Ikorsiissutit ataavartumik aaqqiissutaannginnerat Naalakkersuisut erseqqissaatigissavaat, taakkumi pissutsit ajornerpaat qaangiunnissaasa tungaannaannut aaqqissugaagallartuupput”.

Ikorsiissutit 2021-mi januaarimit juunip tungaanut matusutaassapput. Kalaallit Nunaannut tikinnermi ulluni tallimani mattusimasarnermik atulersitsineq kingusinnersukkut Naalakkersuisut atorunnaarsippassuk, ikorsiissutit atuisunut (takornarianut) akikilliliissutaat ullut 30-t qaangiunne-ranni atorunnaassapput, taamaattoq kingusinnerpaamik ulloq 30. juni 2021.

Suliani taaneqartuni ikorsiissutinut aningaasartuutit 45 mio. kr-inik annertussuseqarnissaat Naalakkersuisut ilimaagaat, taakkulu ikorsiissutinut 35 mio. kr-nik, ingerlatsinermut ikorsiissutinut 3 mio. kr-t sinneruttullu 7 mio. kr-t suliffeqarnermi ikorsiissutini aningaasartuutinut matussutissatut. Siorna upernaakkut ikorsiissutit aallaavigalugit aningaasartuutit naatsorsorneqarput.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik suliffeqarnermut ikorsiissutinut aqutsisuuvooq (ningaasarsianut taartit). Paasissutissat erseqqinnerusut ilitsersuutilu sullissivik.gl aaneqarsinnaapput.

Innovation Greelandip ikorsiissutit sinneruttut marluk, ikorsiigasuaatit ingerlatsinermullu ikorsiissutit aqussavai. Paasissutissat erseqqinnerusut ilitsersuutilu innovation.gl aaneqarsinnaapput.

Milliardfortjeneste er forbundet med usikkerhed

Det lyder besnærende med 56 milliarder kroner lige ned i landskassen, men der er også usikkerheder forbundet med de indtægter, der stilles i udsigt af Greenland Minerals. Det siger professor i økonomistyring, der har

set nærmere på projektet.

Man kan næsten se pengetræet foran sig, der hvert år ryster 1,52 milliarder kroner af sig eller omkring 56 milliarder over 37 år som følge af royalties fra mineproduktionen samt person- og selskabs- og udbytteskatter. Det skriver avisens Sermitsiaq.

Greenland Minerals regnestykke fremgår både af selskabets VVM-rapport og af det reklamemateriale, som netop er hustandsomdelt til befolkningen, og som var med som indlæg i AG og Sermitsiaq tidligere i januar.

Regner man den anden vej, så satser Greenland Minerals altså på at tjene omkring 140 milliarder kroner over 37 år eller ca. 3,75 milliarder kroner årligt på at sælge 30.000 tons sjeldne jordarter, 15.000 tons zinkkoncentrat, 8.700 tons flusspat og 500 tons uranoxid gravet ud og delvis forarbejdet ved Kuannersuit.

Avisen Sermitsiaq har bedt selskabet om at forklare, hvad der ligger til grund for udregningen af indtægterne til Grønland, og så har vi forelagt svaret samt informationerne fra selskabet for professor i økonomistyring ved Aalborg Universitet, Per Nikolaj Bukh.

– Selve projektet er ikke unrealistisk, når man ser på selskabets investorpræsentationer. Der er tale om et børsnoteret selskab, der dels er forpligtet til at aflægge korrekte reviderede årsregnskaber, dels er forpligtet til at kommunikere retvisende. Det vil sige, det, de kommunikerer til markedet, kan vi tage afsæt i, er korrekt. Det ser faktisk relativt lovende ud, men er langtfra i mål endnu.

Q-Offset

Torveej B-46 • Boks 378 • 3920 Qaqortoq
Tlf.: 64 29 69 • mail: kujataamiu@gmail.com

Har dit firma brug for:

- Kuverter med eller uden rude
Størrelser: m65 • M5 • C4
- Arbejdsrapporter med gennemslagspapir
1 eller 2 kopier
- Lønsedler med gennemslagspapir
1 eller 2 kopier
- Blokke

Så kontakt din lokale trykker på:

64 29 69 • mail: kujataamiu@gmail.com

Digital løsning til fangere

Garveriet Great Greenland begynder nu at kommunikere med sine fangere og indhandlere via den digitale e-Boks.

Fremover skal fangere, som indhandler for eksempel sælskind til Great Greenland, kommunikere via den digitale e-Boks.

- For Great Greenland A/S er der store besparelser og muligheder ved at overgå til en digital løsning, siger direktør i garveriet Preben Møller i en pressemeldelse.

I første omgang drejer det sig om næsten 700 årsopgørelser, der bliver udsendt til fangerne via e-Boks. E-Boks fungerer dermed som ”postbud” for Great Greenland A/S, men samtidig også som arkiv for den enkelte fanger.

Nem løsning for alle parter

- Når fangerne senere på året skal lave selvangivelse, plejer vi at få utrolig mange henvendelser fra fangerne, der ikke har fået eller ikke kan finde den fremsendte årsopgørelse.

Med e-Boks er det altid nemt for fangeren at finde brevene fra Great Greenland og det er nemt at arkivere, hvis man skal bruge årsopgørelsen på et senere tidspunkt, fremhæver Great Greenland-direktøren.

Garveriet er klar over, at der kan være lidt problemer hos nogle fangere med e-Boks, så derfor er Great Greenland fleksible og behjælpelig med alternative løsninger, hvis der er nogen, der har problemer.

Bonus på én million til fangere

Den digitale løsning giver også Great Greenland mulighed for at kommunikere med fangerne til nogle overkommelige priser for eksempel, hvis der stoppes for indhandling i en periode, eller man ønsker at informere fangerne om nye og bedre metoder til behandling af sælskindene.

- Vi prøver os lidt frem med, hvad der er muligt og hensigtsmæssigt i forhold til kommunikation til fangerne, men i første omgang er det miljøet og besparelserne, vi tænker på, lyder det fra Preben Møller.

Great Greenland A/S har i 2020 indhandlet over 23.000 skind fra fangere i hele Grønland og udbetalt penge til næsten 700 forskellige fangere i løbet af året. Great Greenland A/S har i begyndelse af januar i år udbetalt én million kroner i bonus til fangerne og i 2021 har de endnu engang sat indhandlingspriserne på sælskind op.

Arssarnerit

- elteknik for fremtiden
- Siunissami innaallagisserineq

El-installationer	Sikringsanlæg
Industri-installationer	Patient- og nødkald
Service	Brandalarm anlæg
Skibs-installationer	Maskinelektro
Data-installationer	Termografering
Kommunikation	Hvidevarer
Antenneanlæg	Storkøkkener
Elevatorer	Døgnvagt
Belysningsteknik	El butik

Stort udvalg i lamper og hårddehvidevarer

*Qinigassaqraruatoq qullnik errorsiviit
nillataartitsiviit allallu*

Arssarnerit A/S

Jaraatooq B-1305
3920 Qaqortoq
Tlf: 642030
Fax: 642033
www.arssarnerit.gl
qaqortoq@arssarnerit.gl

Qaqortoq afd.

Søren tlf. 494525
Rudolf tlf. 261130
Vagttlf.: 494530

MT Højgaard ilinniartut inissaannik marlunnik sanaar- tussasoq

Nuummi Qaqortumilu ilinniartut inissaat marluk katil- ludit 260 millioner koruuninik nalillit MT Højgaard Internationalit sananeqassapput.

MT Højgaard Internationalip Qaqortumi ilinniartut inissaannik sanaartornissani nuannaarutigaa, illoqarfimmimi pineqartumi sanaartunngisaannarsimavoq, aamma illoqarfimmi aaqqissuussinissaq suliaralugu aallartinneqarsimavoq, tusagassiorfinnut nalunaaruteqarnermi ilisimatitsissutigineqarpoq.

Ineqarnermut Ataaveqaatinullu Naalakkersuisoqarfik sanaatsisuuvoq illussanillk titartaasuullutillu teknikkimut tunngasutigut siunnersortaallutik TNT Nuuk aamma Inuplan A/S.

Inissat pillugit

Ilinniartut ineqarfissaat marluk taakku assigiussapput.

Nuummi blokkit arfineq-marluk ilinniartunut 82-inut inissaqtitsisut katilludit 9.000 m²-t missaannik angissuteqartut sananaqassapput, taakku angissusaat assigiinngitsusapput. Sanaartorneq 2021-mi februaarip qaammataani aallartinneqassaaq. MT Højgaard Internationalip pilersaarutit malilludit blokkit kingullit marluk 2023-mi decembarip qaammataani tunniutissavai.

MT Højgaard Internationalip Qaqortumi inissiat assigiit marluk, ilinniartunut 26-nut inissaqtitsisut katilludit 2.300 m²-t missaannik angissuteqartut sanassavai, taakku angissusaat assigiinngitsusapput. Sanaartorneq 2021-mi februaarip qaammataani aallartissavarput, 2022-milu aggustusip qaammataani tunniutissavavut.

Illutassat inissatut pisariaqartitanut assigiinngitsunut naleqqussagaasussat assigiinngitsut sisamaassapput.

Tunngaviatigulli betonnginik ikkussugassanik sanariikkanik atorunillu assigiinnik sanaartorneqassapput.

Taamaammat sanaartukkat allanngortinnejarsinnaassapput, tassa pisariaqartitat allanngornerisigut iliniartut ineqartfiinut allatut isikkulinnut allanngortinnejarsinnaallutilu nalinginaasumik inissiatut aaqqiiffingineqarsinnaapput.

Ilinniartut ineqarfissaat betonnginik ikkussugassanik sanaajusussat MT Højgaard Internationalip Nuummi suliffissuaataaneersuussapput, taamaallunilu sanaartortarnermi nutaatut ingerlatsisalerneq malunnartinneqassalluni.

- Suliffissuaatisinni betonnginik ikkussugassaliavut atorludit Nuummi 24-nik inissialiorluta aallartereeerpugut.

Betonnginilli ikkussugassanik atuilluni ilinniartut ineqarfissaannik sanaartornissaq alloriarnerusussaavoq annertooq, pisortaaaneq Jóannes Niclassen oqarpoq.

Iluaqtissarpassuartalik

Tassuma oqaatigaa suliffissuarmi betonnginik ikkussugassanik sanaartorneq iluaqtissartpassuaqartoq, ukiukkut issittumi sanaartorneq attatiinnarneqarnissaanut peqatigittugu isumallutinik atuinerup annikillisinneqarnissaata saniatigut betonngi pitsaanerulissammatt.

- Suliffissuaatisinni betonnginik ikkussugassanik sanaartornitsigut sanaartortarneq akikinnerulissaq imaluunniit akigititamut ataatsimut pitsaanerusunik sanaartortoqartalisaaq. Tamatumunnga peqatigittugu piffissamik isumallutinillu sipaaruteqartassaagut, taamalu avatangiisut ajoquaannginnerusumik sanaartortoqartalerlunilu sanaartorneq sukkannerusumik ingerlanneqartalissaq, pisortaq oqarpoq.

Milliardilinnik iluanaaruteqarnissaq nalorninaatilinnut attuumassuteqartoq

Nunatta karsia 56 milliarder koruuninik iluanaaruteqarnissaa tusaannarlugu pilerinarpalussinnaagluarpooq, kisianni Greenland Mineralsimut isertitarineqartussatut ilisimasaarutigineqartunut atatillugu aamma nalorninartoqarpooq. Taama aningaasaqarnermik aqutsinermi professori, sulinummik qanumut misissuisimasoq, oqarpoq.

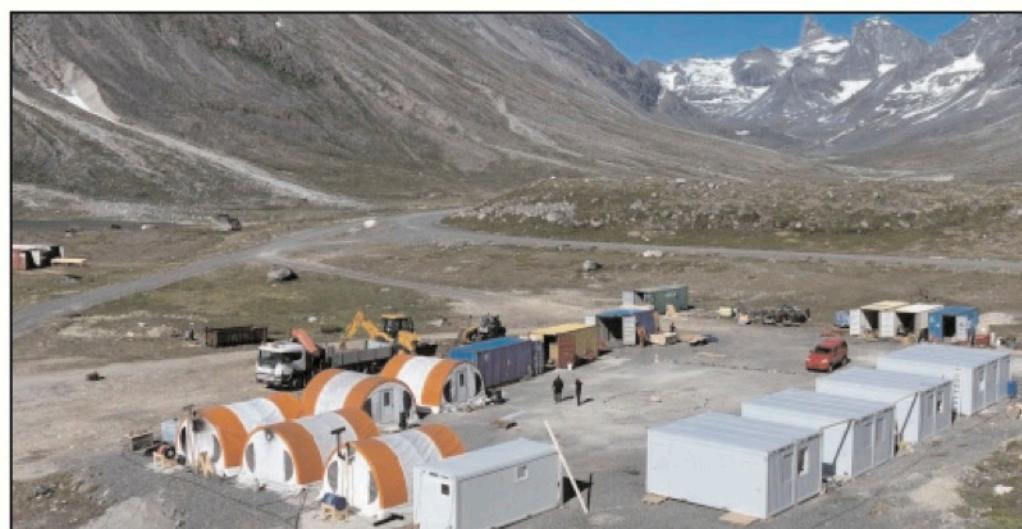
Orpik aningaasanik ukiut tamaasa 1,52 milliarder koruuninik imaluunniit ukiut 37-t ingerlaneranni 56 milliarder koruunit missaannik aatsitassarsiorfimmit tunisassiornerup kiisalu inuit ingerlatseqatigiiffiullu kiisalu iluanaarutitigut akileraarutit malitsigisaannik nakkaatisitsartussaq takorlooneqapajaarsinnaavoq, aviisimut Sermitsiamut oqarpoq.

Greenland Mineralsip naatsorsugai ingerlatseqatigiiffiup VVM-imik nalunaarusiaani ussassaarutitullu saqqummiussani, innuttaasunut inoqutigiinnut agguanneqaaqqambersuni siusinnerusukkullu januaarimi AG-mi Sermitsiamilu tapiliussatut ilanngunneqarsimasuni, atuarneqarsinnaapput.

Illuatungaanut naatsorsuigaanni Greenland Mineralsip ukiut 37-t ingerlaneranni 140 milliarder koruunit missinginik imaluunniit ukiumut 3,75 milliarder koruunit missin ginik iluanaaruteqarnissanik siunniussimavaa, safiugassanik qaqtigoortnik 30.000 tonsinik, zinkimik akuiakkamik 15.000 tonsinik, flusspatimik 8.700 tonsinik aamma uranoxidimik 500 tonsinik Kuannersuarni qallukkanik ilaannakaasumillu

suliarineqaqqarsimasunik tunisaqatarnermigut. Aviisip Sermitsiap ingerlatseqatigiiffik qinnuigisimavaa Kalaallit Nunaannut isertitassat naatsorsornerinut suut tunngaviunerannik nassuaateqaaqqullugu, akissullu kiisalu ingerlatseqatigiiffimmit paassisutissat Aalborg Universitettimi aningaasaqarnermik aqutsinermi professorimut, Per Nikolaj Bukhimut, saqqummiussimavavut.

– Suliniut immini ingerlatseqatigiiffiup aningaasaliisunut saqqummiussai misissuataaraanni piviusorsiortunngitsutut oqaatigineqarsinnaanngilaq. Ingerlatseqatigiiffik aningaasanik pappiaranillu nalilinnik niueruteqartarfimmi børsimi nalunaarsorneqarsimasoq pineqarpoq, ilaatigullu ukiumoor tumik naatsorsuutinik eqqortumik kukkunersiukkanik saqq ummiussarnissamut pisussaaffeqluni, ilaatigullu eqqortumik attaveqarnikkut saqqummiussarnissamut pisussaaffeqluni. Tassa imaappoq, niuerfimmuit attaveqarnikkut nalunaarutigisartagai, aallaavigisinnaasavut, eqqortuupput. Pissusiviusumi i sumalluarnakannersutut isikkoqarpoq, kisi annili anguniakkanut suli annguteqqajarsimanani.

Professor: Mine vil forandre Narsaq for evigt

En mine i Kuannersuit vil forandre Narsaq socialt og økonomisk for altid - på godt og ondt, vurderer professor med speciale i storskålaprojekter.

Narsaq vil for altid blive forandret med en mine i Kuannersuit.

Det vurderer Anne Merrild Hansen, civilingenør og professor med speciale i storskålaprojekter ved Ilisimatusarfik i Nuuk og Aalborg Universitet.

- Et projekt af den slags vil betyde, at byen vil ændre karakter - at samfundet vil ændre karakter, siger hun.

Anne Merrild Hansen er selv opvokset i Narsaq, har studeret minebyer i Arktis og undersøgt fordele og ulemper for

især indbyggere og områdets økonomi, hvis der kommer en mine.

Og en mine vil med sikkerhed påvirke måden, borgere i Narsaq lever og indretter sig på, vurderer hun.

Antal ansatte i Kuannersuit-minen

Anlæggelsen af minen vil tage 3 år og kræve cirka 1.100 medarbejdere. Cirka 200 medarbejdere vil være grønlandske, mens resten er udefrakommende.

I driftfasen vil over 700 medarbejdere arbejde i minen. Mindst 300 medarbejdere vil være grønlandske borgere.

Kilder: Greenland Minerals rapporter, VSB og VVM - begge fra 2020

Sydgrønlands El ApS V/ Per Holm Alt I El udføres

Per Holm 49 45 19

Jørgen Andreassen 49 46 58

Værksted 64 34 81

Fax: 64 19 41

E-mail: sydel3920@gmail.com

Postboks 527 • 3920 Qaqortoq

I dag bor der cirka 1.300 mennesker i Narsaq. Ifølge Greenland

Mineralsmiljøvurdering fra december 2020 vil minen i Kuannersuit skulle bruge op til 1.100 ansatte i anlæggelsesperioden.

Arbejdere udefra vil bo i en midlertidig lejr og i Narsaq og Narsarsuaq.

Når minen er i gang - forventligt i 37 år - vil over 700 personer arbejde i minen, heraf mindst 300 grønlændende. Tilrejsende vil skulle bo i en ny landsby tæt ved minen,

oplyser Greenland Minerals.

- Man forventer, at de fleste vil komme udefra. De, der kommer ind og arbejder, er typisk mænd, siger Anne Merrild Hansen.

Det forudsætter Greenland Minerals også i selskabets Vurdering af Samfundsmæssig Bæredygtighed. Selv med et stærkt fokus på at få kvinder i Narsaq i arbejde, vil der overvejende være stillinger til mænd.

I andre minebyer har det medført en mere maskulin kultur, siger Anne Merrild Hansen.

- Vi ved, at der generelt opleves øget sexchikane i mange minebyer over for kvinderne, og vi kender også historierne fra dengang mange unge tømmer kom til Grønland i G50- og G60-tiden, hvor der opstod uønskede gravidteter og faderløse børn.

Også øget narkomisbrug, chikane og vold mellem lokale og udlandinge er typisk i store minebyer. Men det kan afhjælpes, understreger Anne Merrild Hansen.

Og det forsøger Greenland Minerals også at undgå. Ifølge selskabet skal alle ansatte underskrive et 'adfærdskodeks'.

Det indeholder blandt andet forbud mod alkohol og narko, krav om uddannelse i kulturel bevidsthed og forbud for udefrakommende arbejdere til at besøge værtshuse.

Til gengæld er sport og social samvær med lokale beboere, der 'betragtes som socialt gavnligt' tilladt.

Økonomisk boom i Narsaq

Men arbejdspladser er også lig med penge. I årtier har Narsaq kæmpet med fraflytning og mangel på jobs. Og her vil en mine i Kuannersuit kunne blive en stor hjælp.

- Dem, som oplever et Narsaq i afvikling, og som ønsker, at der skal en øget økonomi i omløb og flere aktiviteter, vil se det her som et kærkomen tiltag, siger Anne Merrild Hansen.

I minebyer i Alaska og Canada har indbyggere, som ønsker at arbejde i minen eller i industrien, som sælger varer og serviceydeler til minen og dens ansatte, oplevet store gevinstre.

Byerne er blevet mere driftige, og det kan mærkes i økonomien hos personer, som tager del i udviklingen. Det vil også ske i Narsaq, vurderer Anne Merrild Hansen.

- Narsaq vil blive mere driftig, siger hun og tilføjer:

- I nogle af de minebyer er der opstået grupperinger af folk:

Der er dem, der forstår at tage

del i udviklingen og få en øget økonomi og har et overskud til at blive en del af udviklingen.

For andre beboere kan livet blive ekstra hårdt, særligt for de, der i forvejen er socialt belastede. Trods uddannelse og opkvalificering til minens medarbejdere, opstår der tit konkurrence om arbejdspladserne og dermed et socialt press.

- De svage grupper, som tit ikke får gavn af udviklingen, er også dem, der risikerer at falde i et øget misbrug, og det betyder, at der i lokalsafmundet kan ske en øget ulighed blandt de mennesker, der bor der, siger Anne Merrild Hansen.

Risiko: Narsaq lukker, når minen lukker

Selv om der er gode chancer for et økonomisk rigere Narsaq-område, oplever mange byer med storskalaprojekter også, at hovedparten af områdets økonomi er knyttet til minen.

Og når minen så lukker, lukker byen også - eller bliver stærkt affolket. Den risiko er der også for Narsaq, siger Anne Merrild Hansen.

- Når man bliver afhængig af primært én type indtægt i et lokalsamfund, bliver man mere sårbar, også når projektet afsluttes. Det er et reelt bekymringspunkt, om Narsaq vil blomstre op og dø ud med minen.

Men det behøver ikke at gå sådan. For som en del af forbedelserne har Greenland Minerals også skulle lave en aftale med kommunen og Selvstyret om, hvordan lokalområdet kan få gavn af en mine i Kuannersuit.

Det drejer sig for eksempel om at uddanne lokale, købe varer lokalt og støtte projekter, der kommer hele lokalsamfundet til gode. Og her kan man i de 37 år, som minen skal være i drift i, sikre, at flere arbejdspladser også kan fungere, når minen lukker.

- Der tænker jeg, at man strategisk kan undersøge, hvordan man kan støtte alternative erhverv, så de også er bæredygtige på den anden side af en mine og kan bruges i andre sammenhænge end lige til mineredrift, slutter Anne Merrild Hansen.

Miljørådgivere om Kuannersuit: Der skal laves mere feltarbejde

Uvildige miljøfaglige rådgivere mener, at Greenland Minerals bør gennemføre yderligere feltundersøgelser, som kan bekræfte antagelser i VVM-rapporten, før et mineprojekt påbegyndes, men at projektet kan gennemføres uden omfattende miljøkonsekvenser.

Nationalt Center for Miljø og Energi ved Aarhus Universitet (DCE) og Grønlands Naturinstitut (GN) har afgivet hørингssvar omkring mineprojektet ved Kuannersuit.

- Vi har løbende lavet faglige vurderinger af de rapporter, der er kommet om projektet, så vi vil med hørингssvaret forsøge kort at opnå se de miljømæssige udfordringer og sætte fokus på de punkter, der kræver yderlige undersøgelser, siger Christian Juncher Jørgensen, som er en af forskerne på holdet fra DCE.

I hovedtræk så er meldingen, at der skal gennemføres yderligere feltundersøgelser på en række konkrete områder, hvor Greenland Minerals er nået frem til konklusioner i VVM-rapporten på baggrund af teoretisk viden.

Der mangler dokumentation

Et eksempel er området til opbevaring af tailings, hvor der er lavet hydrogeologiske forundersøgelser.

- I VVM, antages det, at fjeldet er impermeabelt, det vil sige, at vand ikke kan løbe igennem. Konklusionen er derfor, at forureningen ikke vil sprede sig. Det kan man for så vidt godt formode, men før man kan udstede en specifik antagelse, så skal man kunne dokumentere, at vandet ikke flyder gennem netop den type fjeld der er i området, uddyber Christian Juncher Jørgensen.

En anden pointe i hørингssvaret er, at Naalakkersuisut skal sørge for grundig overvågning og kontrol af projektet løbene, for at sikre at miljøpåvirkningen ikke overstiger det, der er fastsat.

- Det betyder monitorering både til vands til lands og i dyr og planter, både under anlægsfase, drift og nedlukning.

Simpelthen for at sikre sig, at alle aftaler overholdes og at alle de indsætser, der er aftalt for at kontrollere og mindske påvirkning af miljøet bliver ført ud i livet, siger han.

Projektet kan gennemføres uden miljøkonsekvenser Christian Juncher Jørgensen understreger, at det forudsætter, at Naalakkersuisut har ressourcer og kompetencer til opgaven med opsyn og kontrol af projektet.

BAT og BEP

BAT er hvad der kan anses for at være bedste tilgængelige miljøteknologi. Det er fastsat af EU. BAT er et dynamisk begreb, der udvikler sig i takt med den teknologiske udvikling.

Det vil typisk være indskrevet som et grundvilkår, at virksomheder skal sørge for at deres processer løbende opdateres til at være i overensstemmelse med gældende tids BAT. Kilde DCE

DCE/GN vurderer, at Projekt Kvanefjeld med stor sandsynlighed vil kunne gennemføres uden mere omfattende miljøeffekter, end der er beskrevet i VVM-rapporten under forudsætning af at BAT og BEP anvendes i alle processer.

Det er lovgivning, at man følger best practice (BEP) og best available techniques (BAT)

I hørингssvaret skriver DCE og GN, at der blandt andet er behov for:

Udvidet karakteristik af det naturlige indhold af radioaktive grundstoffer i samtlige drikkevandsforsyninger til Narsaq by.

Udvidet karakteristik af indholdet af radionukliser i naturligt forekommende støv i projektområdet og Narsaq by.

Overvågning af naturligt forekommende koncentrationer af radon i inde- og udemiljø i Narsaq by.

Overvågning af naturligt forekommende gammastråling ved mineområdet og i Narsaq by.

Forbedret beskrivelse af miljøtilstanden af flora og fauna i det marine miljø i Iluafjorden og Bredefjord.

Permien & Permien

TONER- & KOPISERVICE

Tlf.: 49 45 85 Postboks 148 3920 QAQORTOQ E-mail: info@permien.dk

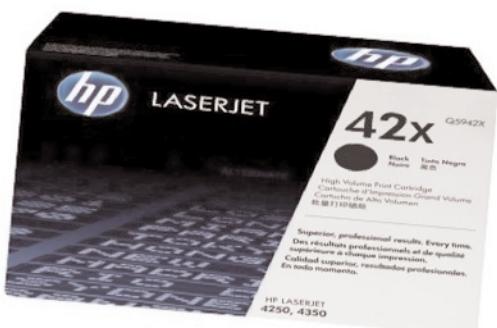
UDSÅLG

Vores vejledende salgspris -40%

Vi skal have plads på vores lager og har du brug for lasertonere, kan disse købes til en riktig god pris.

HP & CANON LASERTONERE

Til mange forskellige modeller

Er du interesseret?

Ved køb af flere lasertonere giver vi et ekstra godt tilbud.

Kontakte os for yderligere informationer.

Tlf.: 494585 / e-mail: info@permien.dk

**Din KOPISERVICE i Kujataa
En god service -det sætter vi nemlig en øre i**

Åbningsstider

PISIFFIK
QAQORTOQ

Pisiffik Pilivik

Mandag - søndag: kl. 07:00 - 21:00

Pisiffik Elia

Mandag - søndag: kl. 07:00 - 22:00

SPAR Anja

Mandag - søndag: kl. 09:00 - 20:00

SPAR Nipinngaaq

Mandag - søndag: kl. 07:00 - 23:00

Torsdag: kl. 07:00 - 24:00

Torrak Fashion / Pisattat

Mandag - fredag: kl. 10:00 - 19:00

Lørdag - søndag: kl. 10:00 - 17:00

JYSK

Mandag - fredag: kl. 10:00 - 18:00

Lørdag: kl. 10:00 - 13:00

Søndag: LUKKET

Sissami

Mandag - fredag: kl. 08:00 - 17:00

Lørdag: kl. 08:00 - 13:00